40րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2014 ԻԶՄԻՐ 14 ՕԳՈՍՏՈՍ 1919 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ - ԽՄԲԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ	500 ՂՐՇ.
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	250 »
ԵՌԱՄՍԵԱՅ	150 »

Բաժանորդագրութիւնք կ'սկսին ամեն ամսոյ 1 ին և 15 ին

100 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ - Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Fondateur
M. Mamourian

Directeur-Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

"ARÉVÉLIAN MAMOUL,,
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN

100 ՓԱՐԱ

ՈՐԴԵԳՐՈՒԵԼԻՔ ՈՒՂԵԳԻԾԸ

Իզմիրահայերն կրնան հակառակ ձեռնպահութիւն մը ունենալ ազգային-քաղաքական որ և է գործունէութեան առջեւ, որ ոմանք օրուան անհրաժեշտութիւններէն մին կ'զգան, կրնան հայրենիքի վերաշինութեան գործին անտարբեր համարուիլ, կրնան մեղադրուիլ, պախարակուիլ, դատապարտուիլ, բարեշրջումի կամ ուրիշ ճիշդ նոտուշրջակայկային բնազդներ չունենալ։

Ասոնք ամենքն ալ պահ մը ընդունինք, հաճելի ըլլալու համար այդպէս խորհողներու։

Բայց կէտ մը կայ, որու մասին այնպէս կ'կարծենք թէ ամենքս ալ համակարծիք ենք։

Իզմիրահայը գործնական տարր մըն է, պատրանքներու ետեւէ չվազեր, մեծամոլութենէ կ'խորշի և մանաւանդ տխրացու չէ, իր եկեղեցին կ'սիրէ առանց կրօնամոլ մը ըլլալու, իր օրուան առաջնորդն կը յարգէ՝ առանց քաղքամոլ ըլլալու, իր ազգին գործիչներն կ'պատուէ, առանց անոնց բանախօսութեանց կուռ մը տալու, իր հայրենիքն պիտի սիրէ առանց ազգայնամոլ մը ըլլալու, թեթեւութենէ կ'խորշի, ցուցամոլութիւններէ սոսկում կ'զգայ։

Համոզուած է որ աշխարհի առանցքը շահու և դրամի վրայ հիմնուած է, թէ ոյժը, բնականաբար արդարութեան վրայ հիմնուած ոյժը, —որմէ պահ մը սխալ կասկածիլ, ներկայ համաշխարհային պատերազմի շրջանին, —ամեն ժամանակ յաղթական կ'կանգնի, հետեւաբար նախ իր և ապա իր ազգակիցներուն ապագայ անդորրութեան համար կ'ջանայ որ իր պարագաներն կարօտ չըլլան որպէսզի ի վիճակի ըլլան օր մը իրենցմէ ակնկալուած օգտակարութիւնն բերելու։

Իզմիրի հայութենէն հայրենասէր յանդուգն նախաձեռնութիւններ ակընկալելը միամտութիւն պիտի ըլլար թերեւս առանց կարծիքով՝ այս՛, ճիշդ է, Իզմիրահայը անխոհեմ ու անօգուտ նախաձեռնութիւններու միջամտիլ չըլլար և իր տարազութենէ փրկուիլը իր այդ աշխարհ և հեռատես նկարագրին կ'պարտի, եթէ կ'հաճիք...։

Եւ ինչո՞ւ այս ամենն, որովհետեւ Իզմիրահայութիւնն չփարեցաւ հայ ազգ. միութեան մը կազմակերպութեան, համամիտ չգտնուեցաւ որ փառաւոր չէնք մը վարձուի, պատուական նախագահ մը ընտրուի, շրջապատուած ատենակ մը պաշտօնեաներէ, վարելու համար Իզմիրի հայութեան ճակատագիրը և այդպէսով կարծելու միամտօրէն թէ՝ հայրենիքի վերաշինութեան գործին ատար հանդիսացած պիտի ըլլայ...։

Այս գուռ տխրացուական պատրանքներուն ատուերին ետեւէն չէր կրնար ընթանալ Իզմիրի հայութիւնն, այս պարագան նախապէս ըմբռնելու էին այդ ծրագիրն մշակելու համար ճամբայ ելնողները, թէ ինչո՞ւ, անգամ մըն ալ կրկնել չենք ուզեր կարգ մը յօդուածներով երկարօրէն բացատրած ենք և գոհ ենք որ այսօր մեր կարծիքը կ'յաղթանակէ, որովհետեւ անիկա կ'ցոլացնէր նաեւ Իզմիրի հայութեան կարծիքը։

Մենք իբրեւ բուն Իզմիրցի և ծանօթ մեր քաղաքացիներու գաղափարներուն, չենք կրնար անբրախանալ ետեւէն վազել և սխալ ուղղութեան մը մէջ դնել Իզմիրի հայութիւնը։

Արդ՝ ի՞նչ պիտի ըլլայ կամ ի՛նչ պէտք է ըլլայ որդեգրուելիք ուղեգիծը։

Շատ պարզ է և գործադրելի։

Նախ՝ պէտք է լրացնել ու աւելցնել Պատ. Թաղ. Ժողովոյ անդամներուն թիւը, անոնց մէջ ներմուծելով ինչ ինչ շրջապատումներէ ներկայացուցիչներ։

Երկրորդ՝ հարկ է Տարագրեալց, Նպաստահաւաք, Նպաստաբաշխ այդ բոլոր մարմիններն ձուլել խնամատարութեան մը մէջ։ Նոր կազմակերպութիւն մը տալ այդ մարմիններին, որոշապէս գծելով անոնց բզխելիք մասնաժողովներուդիրն ու պաշտօնը։

Երրորդ՝ կազմել մարմին մը որու պաշտօնն ըլլայ Սմիւռնի կուսակալութեան Հայոց վիճակագրութիւնը պատրաստել և ներգաղթի հարցով զբաղիլ միեւնոյն ժամանակ նաեւ բրօքանտի? մասնաճիւղ մը ունենալով իր մէջ։

Չորրորդ՝ յարաբերական և ընդունելութիւններու յանձնաժողով մը կազմել, որ ի հարկին ուղղակի տեղեկագրութիւններ ընէ ազգ. կեդր. իշխանութեան և ի հարկին կատարէ ընդունելութիւններ կամ այցելութիւններ Առաջ. Տեղապահ Հօր հետ։

Ահա գլխաւոր կէտերն որդեգրուելիք ուղեգիծին, բնականաբար ինչ ինչ յապաւումներով կամ յաւելումներով ու բարեփոխութիւններով։

Կ'մնայ Ազգ. Առաջնորդարանի դիւանատան գործակատարի և կարգ մը պաշտօնեաներու հարցեր ևս, որոնք կ'վերաբերին ուղղակի Տեղապահ Հօր և Թաղ. Ժողովոյ իրաւասութեան։

Գաւառ. ժողովն ըսելէ յետոյ Թաղ. Ժողովոյ կողմէ ի ին բերուելիք առաջարկներն, պէտք է լիազօր իշխանութիւն տայ Թաղ. Ժողովոյ, որպէսզի իր վերին հսկողութեան ու նախաձեռնութեան տակ ի գործ դրուին այս բոլոր բարեփոխութիւնները։

Եւ կարծենք թէ՝ անոնք խղճմտօրէն գործադրուելու պարագային ամենքդ պիտի միայ և այլեւս համերաշխութիւնը վերադարձնելու բառ մը ըլլալէ դադրելով գործնական փուլի մը մէջ պիտի մտնէ։

Եւ Իզմիրի հայն իբրեւ գործնական ժողովուրդ այլեւս չկրնար իր պարտականութիւնն լիովին չկատարել, երբ իր վստահութիւնն կվայելէ օրուան Տեղապահն ու Վարչութիւնը։

Հ. Մ.

ԺԱՆՏԱԽՏԸ

Քաղաքական խնդիրներու երեւցող ու անհետացող դիմայեղումներու յորձանուտին մէջ տարուբերող հասարակութիւնը, երբ մանաւանդ հացի կրօնին ալ օրուան ամենակարեւոր տագնապն սկսած է դառնալ, ոչ ժամանակ և ոչ ալ տրամադրութիւն ունենայ թերեւս այլ և այլ կարեւոր ու այժմէական խնդիրներու շուրջ անդրադառնալու։ Սակայն կան անյետաձգելի և անմիջական հարցեր, որոնք կենսական կարեւորութիւն ունին կամ պէտք է ունենան ամեն համայնքի և հասարակութեան համար։

Այս կարեւոր խնդիրներէն մէկը ահա, ներկայիս օրէ օր ծայր առնող համաճարակներն են, որոնց մասին կ'արժէ գաղափար մը տալ ու լուսաբանել։ Այս առթիւ նկատի պիտի առնենք ժանտախտը, որ օրուան աչքառու համաճարակներէն մէկն է, ու կը կարօտի լուրջ ուշադրութեան։

Ժանտախտը տարափոխիկ հիւանդութիւն մէ, ժանտախտի մանրէէն, պասիլէն ծագում առած, իբր յատկանշական երեւոյթ ունենալով մաղձային գեղձերու ուռեցքը, ինչպէս նաեւ ժանտախտային թոքատապն ու արեան թունաւորումը։

Բժշկութեան ծանօթ ամենահին ախտերէն մէկն է ժանտախտը և կամ փէսթը։ Քրիստոսէ առաջ երկրորդ դարուն սկիզբը, Եփեսացի գիտնական մը Rufus, նկարագրած է Եգիպտոսի, Լիբիոյ և Սիւրիոյ մէջ, համաճարակ մը, որուն յատկանշական երեւոյթներն էին տաքութիւն և գեղձային ուռեցքներ։ Քրիստոնէական դարաշրջանին սկիզբը ուրիշ համաճարակ մ'ալ պատահած է Լիբիոյ մէջ, իսկ առաջին ամենամեծ համաճարակը «Յուստինիանոսի ժանտախտ» անունով, ծագում առաւ Ք. Ե. վեցերորդ դարուն, աւերելով ամբողջ Հռովմէական կայսրութիւնը, և որը տարածուելով բնակելի աշխարհին ամեն կողմը, տեւեց շուրջ կէս դար։

Վեցերորդ դարուն վերջին կէսէն մինչեւ տասն և չորրորդ դար, ժանտախտի այլ և այլ համաճարակներ պատահած են Եւրոպայի մէջ։ Երկրորդ ամենասոսկալի համաճարակը ծագում առաւ 14րդ դարուն, «Սեւ Մահ» կամ «Սեւ Ժարշակ» անունով, որը սկսելով Արեւելեան Ասիաէն տարածուեցաւ Փոքր-Ասիա, Հիւսիսային Ափրիկէ ու Եւրոպա, և հասաւ Ղրիմ 1346ին։ 1849էն 50, ամբողջ Եւրոպան վարակուեցաւ, հինգ տարի տեւող այս նշանաւոր համաճարակը խլեց Եւրոպայի այն ատենուան բնակչութեան մէկ չորրորդը և կամ 25 միլիոն մարդկային կեանքեր։

Տասն և եօթերորդ դարուն պատահեցաւ «Լոնտոնի մեծ ժանտախտը» իսկ անկէ ի վեր փէսթը առաւել կամ նուազ չափով անհետացած է Եւրոպայէն։

Կան քանի մը երկիրներ, ուր ժանտախտը քիչ կամ շատ միշտ գոյութիւն ունի, ինչպէս Ասորեստանի, Պարսկաստանի, Չինաստանի, Հնդկաստանի, Ափրիկէի, Սիպերիոյ և Մոնկոլիոյ կարգ մը մասերուն մէջ։

Ժանտախտը կը հետեւի առեւտրա- կարելի է հետապնդել։ Ժանտախտի վերջին համաճարակը ծագեցաւ 1894 ին, և հարաւային Չինաստանի ու Հնդկաստանի կարգ մը մասերուն մէջ տարածուելով 1894ին հասաւ Հոնկ Քոնկ և անկէ ալ 1896ին Պոմպէ, այս վերջինէն տարածուեցաւ Հնդկաստանի շատ մը մասերուն մէջ, վարակելով 80,000 հոգիներ, որոնց 61,000ը մեռան։

Ճարոնի, Փիլիպեան կղզիներու, Բրիտանական արեւելեան Ափրիկէի, Աւստրալիոյ, Ատէնի, Հարաւային Ամերիկայի, Հարաւային Ափրիկէի, և մեր մօտակայ երկիրներէն Աղեքսանդրիոյ և Փոր Սայիտի ինչպէս նաեւ մերձաւոր Արեւելքի գլխաւոր ծովեզրքներուն վրայ ժանտախտը միշտ գոյութիւն ունի։

Որպէսզի այս ահարկու և ահաբեկիչ համաճարակը լայն համեմատութիւններ չառնէ, պէտք է նկատի ունենալ հետեւեալ երեք պարզ բայց կարեւոր կէտերը։

Ա. — Զգուշանալ վարակեալներու հետ յարաբերելէ։

Բ. — Տայր ատաղձան հոգ տանիլ ժառանգներու, ամբարներու և խոհանոցներու մաքրութեան ու ամեն կերպով փճացնել մուկերը։

Գ. — Վերջին և ամենակարեւոր միջոց, պատուաստուիլ ժանտախտի պատուաստով կամ շիճուկով։

Յարմար պարագային կրկին կ'անդրադառնանք այս նիւթին։

ՏՕՔԹ. Ց. ԴԱՐԲԻՆԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՊԵՏ. ԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

Հայաստանի Հանրապետութեան տարեդարձի առթիւ զանազան վայրերում հայ ժողովուրդը, հանդէսներ, հրապարակային ժողովներ և միթինգներ է կազմակերպել տօնելու համար մեր հայրենիքի Անկախութեան օրը, Մայիս 28ը։ Այդպիսի հանդէսներ տեղի են ունեցել Ամերիկայում, Ֆրանսիայում, Շուէյցարիայում, Գերմանիայում, Եգիպտոսում, Կիլիկիայում, Կ. Պոլիս, Իզմիր և այլուր։

Այդ բոլոր վայրերից Հայաստանի Հանրապետութեան Պատուիրակութիւնը ստացել է բազմաթիւ հեռագիրներ որով ի սփիւռս աշխարհի ցրուած հայ ժողովուրդը շնորհաւորում է Հանրապետութեան տարեդարձը և խնդրում է մեզ Հանրապետական կառավարութեան հաղորդել նրա համակրութիւնները և հայրենասիրական զգացումները։

Հայաստանի Հանրապետութեան, Պատուիրակութիւնը խորապէս զգացուած է յարգանքի և համակրանքի այս բուռն արտայայտութիւններից, որ հայ ժողովուրդի քաղաքական հասունութեան նշան է, և մեծ հաւատք ունի, որ մեր հայրենակիցները ուր և լինին նրանք բարոյապէս կապուած կը մնան միշտ մեր սիրելի Հայրենիքին։

Հեռու չէ այն օրը, երբ ցրուած և աստանդական հայութիւնը պիտի կարողանայ հայրենիք վերադառնալ իբրեւ ազատ քաղաքացի և յաջորդ տարեդարձները տօնել այսուհետեւ Անկախ և Միացեալ Հայաստանում։

Նախագահ Հայաստանի Հանրապետութեան Պատուիրակութեան
Ա. ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ

ԱՄԵՐՕՆԿԵՆԻ ԴՂԵԱԿԻՆ ՄԷՋ

ՔԱՅԶԷՐԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

Այցելութիւն մը Ամերօնկէն, կը գրէ Ռօթերտամի «Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի թղթակիցը, որ վերջերս Գերմանիոյ նախորդ կայսեր գտնուած վայրը այցելեց, կը բանէ որոշ գաղափար մը տալու այն թախծութեան վրայ, որ դղեակին ներսն ու դուրսը համակած է։

Կը տեղեկանանք թէ պաշտօնեաները՝ որոնք Քայզէրին հսկողութիւնն ստանձնած են, շարունակ ջանք ի գործ կը դնեն այս տրտմութիւնը փարատելու համար, և թէ ատեն ատեն աշտարակ կը հրաւիրուի նշանաւոր արուեստագէտ մը, որպէսզի խօսակցութիւնները ամոքէ։

Կ'երևի թէ Վիլհէլմ Հօէնցօլէրնեանը կը շարունակէ զօրաւոր հա. մազգիստ կ՚ել և թէ անոր մերթ ընդ մերթ հայելիին նայելները սա կ'ապացուցանեն, որ տխրական կայսրը իր արտաքին կերպարանքին դեռ մեծ կարևորութիւն կ'ընծայէ։ Իր ոճը, նըմանապէս, խիստ շնորհալի է և կը կրէ գոհունակ չեչտմը։ Արդարև կարծես թէ վերջին դէպքերուն եղերերգութիւնը քովէն անցած է, առանց իրեն դպչելու։

Ամբողջ օրը կը խօսի իր գեղարուեստական պանծերուն վրայ, ծննդաբանական ծառին վրայ. իսկ ժամանակակից ահաւոր եղելութիւնները կարծես բոլորովին խուսափած են իր իմացողութենէն։

Այս անձին հետ տեսութիւն մը կը հաստատէ պատրանքի այն զգացումը զոր սերտ ծանօթութիւն մը տըւաւ բոլոր անոնց, որոնք Հոլանտայի մէջ նոյնին հետ շփում ունեցան։

Իր նկարագրին այս անկերպարան վիճակը ինչպէս նաև իր իմացականութեան անզգայութիւնը պէտք է նշանակալից հակազդեցութիւն մը յառաջ բերէ նոյնիսկ անոնց վրայ, որոնք իր սերտ բարեկամներէն են։

Կայսրուհիին առողջութիւնը —ըսին ինծի— կը գտնուի բոլորովին ցաւալի վիճակի մը մէջ։ Քայզէրին ամուսինը տպաւորութիւնը կուտայ կնոջ մը՝ որ մարմնապէս ու բարոյապէս կը տառապի։

Ասկէ զատ, ինչպէս յայտնի է, նախորդ կայսրը ինքնաշարժով պզտիկ պտոյտներ կը կատարէր դղեակին մօտակայ անտառներուն մէջ, բայց հիմա այս բանը չի թոյլատրուիր այլևս, որով ան ստիպուած է դղեակին շրջաբակէն դուրս չելլել։ Անոր հեծակաւոր ատաղձագործարանը կը գտնուի պարտէզին մէկ անկիւնը, ճիշտ տան ետևի կողմը։ Օրուան ժամերուն մեծ մասը կ'անցնէ տան մէկ երկայն նրբանցքին մէջ վեր վար իրթալ գալով՝ ինչպէս բեւեռային արջ մը իր վանդակին մէջ։

Վիլհէլմի հետևորդներէն գեռատի անձնաւորութիւն մը յայտնութիւն մը ըրաւ անցեալները, որու համեմատ Քայզէրը հայրենիք վերադառնալու ամէն յոյս կորսնցուցած չէ եղեր։ Տարակոյս չկայ թէ իրեն հասարակաց դատարանի մը յանձնուիլը զինք Մարտիրոսաց դասը պիտի վերացնէր, նոյն իսկ անոնց՝ կարծիքով՝ որոնց վրայ իր վատոգի փախուստը դէպի Հոլանտա գէշ տպաւորութիւն մը գործած է։

Այս մարդը չունի այն յատկութիւնները որոնք զինք կարող ընեն ժողովուրդը շուրջը հաւաքել տալու. իր ունեցածը փայտէ մարդու յատկութիւններ են։ Շատ չատ դաւադիրներու գործիք կրնայ ըլլալ։ Թողուցէք զինք մինակ, լքեցէք զինք և մոռացութիւն մի ընծայէք, և ահա քիչ ատենէն մոռացութեան պիտի մատնուի նա, վասնզի անհատականութեան չունի։

Ասոնք են այն տպաւորութիւնները զոր ես ունեցայ Ամէրօնկէնի մէջ տեսակցելով այլ անձնաւորութիւններու հետ, բայց կարելի չէ քիչ քաշելով տրտմութեան այն քամահրանքը, որով գլխաւոր անձինք կը խօսին Քայզէրի մասին, երբ զինք իր այժմեան վիճակին մէջ կը տեսնեն։

Թարգմ. Ա. Կ. ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

Ազգային Անցուդարձ

Ազգ. Կ. Որբանոցի վարչութիւնը երեկ առաւօտ խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ տեղապահ հօր հետ, կարգ մը շէնքերու ընտրութեան համար։ Ցետ խորհրդակցութեան տեղապահ հայր պաշտօն տուեցաւ որպէսզի այդ շէնքերէ յարմարագոյններն ունենալու համար հարկ եղած հետապնդումներն ի գործ դնէ։

— Առջի օր, Ազգ. Կ. Որբանոցի մէջ թէյասեղան մը տրուեցաւ, երկու որբանոցի տեսչուհիներու տիկ. Վէնէթինի և տիկ. Հետլիի կողմէ։ Թէյասեղանին հրաւիրուած էին տեղապահ հայրը, հաստատութեան խնամակալ և խնամակալուհիները և օտար անձնաւորութիւններ։ Թէյասեղանէ վերջ հիւրերը որբանոցի բոլոր մասերը այցելած և ներկայ գտնուած են որբերու մարմնամարզական խաղերուն, զորս ներկաներու կողմէ շատ գնահատուած է։

— Երէկ տեղւոյս բողոքական հասարակութեան հովիւ՝ վեր. Թարաքճեան այցելած է տեղապահ հօր և զայն հրաւիրած է աւետարանական եկեղեցւոյն մէջ, յառաջիկայ կիրակի քարոզ մը խօսելու.

— Կրօն. Ժողովը՝ 13-րդ նիստը գումարեց այսօր Նախագահութեամբ Գեր. Տեղապահ հօր, և Տ. Եղիշէ, Անանիա Մկրտիչ և Յակոբ Քհնյ.ներու ներկայութեամբ, և զբաղեցաւ կարգ մը կրօն. խնդիրներով։

Ժողովը նկատելով յանձին Գ. Յովհաննէս Սիլվիեանի՝ Տ. Գաբրիէլ քահանայի ձեռամբ եղած պսակին ապօրինութիւնը «Զեղեալ հաշակեց» զայն, և տէր Գաբրիէլ հայրը անպայման ժամանակաւ որոշեց փիլոնազուրկ ընել, այս որոշումը հաղորդուեցաւ իրեն։

— Քաղ. Ժողովը երէկ երեկոյ նիստ ունեցաւ Նախագահութեամբ Առաջն. տեղապահ հօր, ներկայ էին նաև նորընտիր Տնտեսական անդամներէն Պ. Պ. Կ. Պալապանեան և Ա. Գալփաքեան։ Այս խառն նիստին մէջ որոշուած է ազգ. տուրքի ցանկերու պատրաստութեան սկսիլ և առ այս Տեղապահ Հայրն պիտի դիմէ նաև քահանայից աջակցութեան։ Նորընտիր տնտեսական անդամներէն Ա. Կիւրինլեանի և Պ. Յ. Պալապանեանի հրաժարականներն մերժուեցան։ Տնտես. Խորհրդոյ պիւտճէին վրայ խորհրդակցութիւններ կատարուած են և Գաւառ. Ժողովոյ ներկայացուելիք ամբողջական պիւտճէի ուսումնասիրութիւնն ու պատրաստութիւնն յանձնուած է Տեղապահ Հօր և Պ. Յակոբ Հարենցի։ Ա. Պատրիարքէ գիր մը հասած էր ընդհ. հանգանակութեան արդիւնքին վրայ տեղեկութիւններ պահանջելով, որոշուած է տեղեկութիւններ տալ։ Մէնէմէնի կալուածներու յանձնման համար Տնտես. Խորհուրդին յանձնուեցաւ պարտ ու պատշաճն տնօրինել։ Ժողովին ներկայացան Պ. Պ. Ա. Գէրպէրեան Օ. Թաշճեան և Ե. Հէքիմեան խնդրելու համար որ համաձայնական ներկայացուցիչներու տրուէր բանաձև մը, և կազմուէր միթինկ մը, բողոքելու համար Հայաստանի անապահովութեան դէմ, ժողովը յարմար գտնելով առանց վիվլուկ ու աղմուկ յարուցանելու ժողովրդի խաւերէն, միութիւններէն, կուսակցութիւններէն ներկայացուցչական մարմին մը կազմել և ներկայել բանաձևը։ Ազգ. Հիւանդանոցի հոգաբարձութիւնը 500 ոսկի անմիջական պէտք մը ունենալով դիմում ըրած էր, ժողովը յանձնեց խնդիրը տնտեսականի նկատառման։

— Երէկ անցողակի քաղաքս ժամանեց ծանօթ դաշնակցական Պ. Շահան Նաթալի։

Տեղական Լուրեր

Պ. ՎԷՆԻԶԷԼՈՍի անձնական քարտուղար Պ. Մարքանտոնաքի, առջի օր մեկնած է քաղաքէս, «Սփէնտոնիր Ցորփիլանօ»ով։

ՔԷՕՑԼԻԻ մէջ կը կարդանք.— Ուրախութեամբ կը ծանուցանենք թէ, ձեռք առնուած միջոցներուն շնորհիւ այժմ Ալաշէհիրի, Սալիհլիի և Նազլլի մէջ կատարեալ հանդարտութիւն և կարգապահութիւն կը տիրէ։ Հունցքը, հետզհետէ կը քաղուի երկրին բոլոր տարրերուն համագործակցութեամբ։

ԵՐԷԿ առաւօտ Հելլէն բարձր-կոմիսէր, Պ. Սթէրիատէս Ֆրանսական «Ալթայ» թնդանօթակիրին երթալով փոխադարձ այցելութիւն տուաւ հրամանատար Լապօրտի։ Նոյնպէս նոյն օրը, զօրավար Նետէր այցելած է «Ալթայի» հրամանատարին։

ԶՕՐԱՎԱՐ Նիտեր, առջի օր, ի պատիւ Գեր. Խրիսօսթոմոսի, նախաճաշ մը սարքած է։

ԲԱՐՁՐ-ԿՈՄԻՍԷՐ Պ. Սթերիատէս, այցելած է Ֆրանսական հիւպատոս Շամէն Լաբօրդի։

ՓՈԽԱԴԱՐՁ այցելութիւն տուած է, «Ալթայ»ի հրամանատար Պ. Լապօրտ, Հելլէն բարձր քոմսէր Պ. Սթերիատէսի։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Իզմիրցի Յարութիւն Մուրատեան երկու տարի առաջ Էնկիւրիւ գնացած։

Իզմիրցի Գառնիկ Մկրտիչեան պատերազմին սկիզբը Անքարա գնացած։ (Կը խնդրուի օլսոյ թերթերէն արտատպել զայս)։

ԹԷՕՏՈՐՕՍ ԲՍԱԽՆՈՒՏԻՍ
ՋՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ԲԱՂՆԻՔՆԵՐ

Ջրաբուժութիւնը մորթը կը մաքրէ, արտաշնչութիւնը կը դիւրացնէ, արեան շրջանը կը փութացնէ և մարմնոյն անդամալոյծ մասերուն ոյժ և առողջութիւն կը պարգևէ։

Լոգանք ծծմբային
» պարեզ } ռիւմաթիզմի հըր.

տաք և պաղ տուշը կիներու և այրերու համար առողջութիւն է։

Բէշիւրէ ճամբէսի նոր փառն դէմ Ֆըրնարք փողոց թիւ 19-32։

Հազար փրանք տուժելու պատրաստ է, եթէ հաստատել յաջողին թէ վնասակար է առողջութեան համար տուշը։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ Նոր տարեշրջանի առթիւ, հայերէն և ֆրանսերէն ամէն տեսակ դասագրքեր գնելու համար դիմել՝ ԳԱՌՆԻԿ Ա. ԲԱՐՈՒՆԱԿԵԱՆի, (51. Մէկզ ճատտէսի, Գէտէզէրի)

Ցանձնարարութիւնները կը կատարուին փութով և ճշտապահութեամբ։

Ցանձնարարութեանց փոխարժէքը կանխիկ է։

Նոյն հասցէին պէտք է դիմել նաև՝ ունենալու համար հանրածանօթ երգահան—դաշնակահար Պ. Յ. Սինանեանի բոլոր երաժշտական հրատարակութիւնները, մասնաւորապէս նոր հրատարակած Բամբ Փորոտան ու Հայաստանը։

Հատին գինն է 25 ղրշ։

ԵՐԵԿ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Կ. Պոլիս 13 Օգոստոս 919

Յունաստանի ներքին գործոց նախարարութիւնը, գաւառներու կառավարիչներուն շրջաբերական մը ղրկելով անոնց կը ծանուցանէ թէ, Իտալիոյ և Յունաստանի միջև կատարեալ համաձայնութիւն գոյացած է այս երկու տէրութիւնները շահագրգռող առկախ մնացած խնդիրներու վրայ։ Այս կերպով, կ'աւելցնէ շրջաբերականը, այն հին և սրտագին յարաբերութիւնները որոնք Յունաստանն Իտալիոյ կը միացնէին, կրկին հաստատուած են, երկու երկիրներուն հասարակաց շահերուն ի նպաստ, որոնք դաշնակիցներու հետևանքով նոր վիճակ մը ստացած են։ Շրջաբերականը քաղաքացիներու խորհուրդ կուտայ որպէսզի Իտալացւոց հետ լաւ վարուին։

— Քորֆուէ կը հեռագրեն թէ, այս քաղաքին մէջ գտնուող ֆրանսական վերջին զօրամասը մեկնած է դէպի Ֆրանսա։

— Աթէնքէ կը հեռագրեն թէ Հունգարիոյ ճակատագրին որոշումը կապ ունի նաև ձարերու նախկին կայսրութեան հետ։

— Հունգարիոյ համաձայնական ներկայացուցիչները պահանջած են Պէլա Քունի յանձնումը։ Վաւերական աղբիւրէ կը տեղեկացնեն թէ հունգարացի այս պոլշէվիք պետը պիտի դատուի բարձր ատեանի մը առաջ։

— «Թայմզ» Դամասկոսէն կ'իմանայ թէ, Հիճազի կառավարութիւնը յանձնախումբ մը կազմած է, արաբական պետութեան սահմանադրական օրինագիծը պատրաստելու համար։

— Ծովակալ Գոլչաքի, մասնաւոր նոր պատուիրակը, ծովակալ Օքարօֆ, Բարիզ հասած է։

—«Ժուրնալ տէ Տէպա»ի գրածին համաձայն, աւստրիական պատուիրակները, թէև կարգ մը կէտերու վրայ բողոքած են, սակայն յայտնի կ'երևի թէ պիտի ստիպուին դաշնագիրը ստորագրելու։ Պատուիրակութիւնը կը յայտարարէ թէ, 7 միլիոն բնակչութեամբ Աւստրիոյ մը անկարելի է վճարել միապետութեան մը 58 միլիոն տուգանքը։

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Կ. Պոլիս 14 Օգոստոս 1919

Ամերիկեան պատուիրակները առաջարկեցին Հաշտութեան Համաժողովին, որպէսզի մինչև որ Ամերիկեան Գոնկրէն որոշէ Թուրքիոյ մասին յանձնառութիւն մը ստանալու պարագան, պետական ինչքերը չծախուին Օսմ. կայսրութեան մէջ։ Այս առաջարկութիւնը ընդունուած է Համաժողովէն և մօտերս Բ. Դրան պիտի հաղորդուի պաշտօնագրով մը։

— Ծանօթ միլիոնատէր և բարերար Պ. Անտրէ Գարնէկի մեռած է։

— Արշիդուքս Ժօզէֆ յայտարարած է թէ՝ անկարելի է ըսել թէ Հունգարիա միապետակա՞ն թէ հանրապետական կառավարութիւն մը պիտի ընտրէ, այս խնդիրն ազգ. ժողովէն կախում պիտի ունենայ։

— Պուքրէշի թերթերն կ'ծանուցանեն թէ Պ. Թիթթոնիի և Պրաթիանօի միջև բանակցութիւններն Իտալօ-Ռումանական համաձայնութեան մը յանգած են, որ երկու երկիրներն շահագրգռող խնդիրներու վրայ կը դառնայ։

— Խմբագրականով մը «Մօրնինկ Բօսդ» կը պահանջէ որ Կ. Պոլսոյ յանձնառութիւնն Անգլիոյ յանձնուի, Ամերիկա տրամադիր չըլլալով ընդունիլ և Յունաստան այս տեսակ բան տնօրինելու կարող չըլլալով։ Այս տեսակ եզրակացութիւն մը պիտի գոհացնէ բոլոր տէրութիւններն կը գրէ թերթը և մանաւանդ Թուրքիան որ կը ճանչնայ Եգիպտոսի մէջ անգլիական լաւ վարչական դրութիւնը։

— Գնդ. Հէսքէլի տրամադրութեան տակ դրուած է զօրք և դրամ, Հայաստանի մէջ անդորրութիւնը հաստատելու համար։